ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

DOSAR NR.43187/3/2008

SENTINŢA CIVILĂ NR. 1947
Şedinţa publică de la 27.04.2010
Curtea constituită din:
PREŞEDINTE – PATRAŞ BIANCA LAURA
GREFIER - SANDU IULIANA

Pe rol fiind soluţionarea acţiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII, în contradictoriu cu pârâtul DUŢU IOAN, având ca obiect acţiune în constatare.

Dezbaterile în fond au avut loc în şedinţa publică de la 13.04.2010, fiind consemnate în încheierea de şedinţă de la acea dată ce face parte integrantă din prezenta sentinţă civilă când, Curtea având nevoie de timp pentru a examina actele dosarului şi a delibera, a amânat pronunţarea la 20.04.2010, apoi la 27.04.2010, când a hotărât următoarele:

CURTEA,

Prin cererea inregistrata initial pe rolul Tribunalului Bucuresti la data de 04.11.2008 ,declinata spre competenta solutionare Curtii de Apel Bucuresti prin sentinta civila nr.3696/19.12.2008,reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securitătii ,în contradictoriu cu paratul Duţu Ioan ,a solicitat să se constatate existenţa calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârât, născut la data de 13.01.1962, în Piatra Neamţ, jud. Neamţ, fiul lui Ion şi Elena, domiciliat în localitatea Gura Râului nr. 980, judeţul Sibiu.

În motivarea actiunii ,reclamantul a aratat ca pârâtul este Primar al localităţii Gura Râului, jud. Sibiu şi ,ţinând cont de prevederile art. 3 lit. 9 coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008, Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securitătii verifică din oficiu, sub aspectul stabilirii calitatii de lucrător sau colaborator al Securităţii, persoanele care au candidat, au fost alesi în demnitătile sau functiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h).

Aşa cum rezultă şi din cuprinsul Notei de Constatare nr. S/DI/1/2759/13.10 .2008, pârâtul a fost recrutat ca informator, in anul 1987, pentru incadrarea informativă a personalului Şcolii Generale din Chirpăr, jud. Sibiu. Astfel, acesta a semnat Angajament in faţa organelor de Securitate şi a preluat numele conspirativ „MONT - BLANC".

Aşa cum se poate observa din materialul probator, pârâtul, la data de 04.04.1987, a funizat Securitătii o Notă Informativă pe care a semnat-o cu numele conspirativ ‚MONT - BLANC', după cum urmează: "Sursa informează următoarele: în luna februarie 1987, sursa s-a întâlnit cu numitul M. A./ .../ , în prezent muncitor la <Balanţa>, domiciliat in Sibiu. În discuţiile purtate, acesta i-a spus sursei că intenţionează să plece ilegal din ţară, deşi a mai fost condamnat o dată pentru tentativă de trecere frauduloasă a frontierei. Afirma, printre altele, că a făcut armata la grăniceri şi cunoaşte bine zona de frontieră şi va reuşi sigur." Acest document se regăseşte in dosarul de urmărire informativă a persoanei despre care pârâtul a furnizat informaţia. De altfel, din studierea acestui dosar, chiar dacă nu se consemnează explicit de către ofiţer, se desprinde concluzia că urmărirea informativă a persoanei in cauză a fost declanşată ca urmare a furnizării Notei Informative expusă mai sus.

Reclamantul consideră că sunt asigurate condiţiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 pentru a se putea constata calitatea de "colaborator al Securităţii". Astfel, norma citată impune indeplinirea următoarelor condiţii pentru a se putea reţine calitatea invocată:

1. Informaţiile furnizate Securităţii, indiferent sub ce formă, să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. Această condiţie este asigurată deoarece, pe parcursul colaborării cu organele de Securitate,pârâtul a furnizat informaţia relatată pe larg mai sus. Este de notorietate faptul că, in epoca regimului comunist, orice persoană care dorea să se stabilească într-o altă ţară, mai ales una ce nu aparţinea blocului comunist, era considerată un oponent al regimului, "evadarea" sa având valoare de dezaprobare a politicii comuniste. Deci pe cale de consecinţă, acea persoană se manifesta împotriva regimului comunist.

În aceeaşi ordine de idei, reclamantul opineaza că este relevant faptul că, la momentul la care pârâtul nu a mai funcţionat în obiectivul pentru a cărui supraveghere a fost recrutat, mutându-se la Consiliul Judeţean al Pionierilor din Sibiu, Securitatea nu a renunţat la serviciile acestuia, ci doar a fost transferat în legătura ofiţerului ce deservea noul loc de muncă al acestuia.

De altfel, dosarul fond reţea nr. R 1826 (cota C.N.S.A.S.), al cărui titular este pârâtul, nu conţine nicio referire la motivul sau momentul închiderii acestuia.

2. Informaţiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Şi această condiţie este asigurată deoarece informaţiile furnizate au vizat îngrădirea următoarelor drepturi şi libertăti fundamentale ale omului:

-dreptul la libera circulaţie prevăzut de art. 12 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi politice;

-dreptul la viaţă privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional

privind Drepturile Civile şi politice.

Pârâtul a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea actiunii in constatare ca fiind neintemeiata.

In motivare ,pârâtul a aratat ca , ulterior finalizarii Liceului de Marina din Orsova (1981), a fost admis la cursurile Facultatii de Stiinte ale Naturii - Sectia Matematica-Fizica din cadrul Universitatii Timisoara, studii finalizate 1985.

In aceeasi perioda, anterior inceperii cursurilor universitare a fost incorporat in armata (cu termen redus) in cadrul Ministerului de Interne, urmand ca dupa satisfacerea stagiului militar sa reia activitatea universitara in cadrul Facultatii de de Stiinte ale Naturii - Sectia Matematica-Fizica.

Ulterior ,pârâtul a fost repartizat in cadrul Scolii Generale din localitatea Chipar, judetul Sibiu, .urmand a preda cursuri de matematica elevilor inscrisi in clasele V-VIII din cadrul institutiei de invatamant anterior mentionate.

In paralel cu activitatea didactica si pedagogica, avand in vedere situatia materiala precara a sa dar si a familiei sale, pârâtul desfasura si o serie de activitati de tip comercial, care vizau in principal vanzarea-cumpararea unor marfuri (cafea, tigari, etc.) care nu existau pe piata interna si care puteau fi procurate de la persoane care tranzitau fosta Republica Iugoslavia.

In cursul anului 1986 a fost abordat de catre organele fostei Securitati care, sub diverse pretexte i-au solicitat dezvoltarea unei colaborari in plan informational cu privire la activitatile derulate in domeniul in care lucram. Pârâtul a refuzat colaborarea,însă organele de Securitate au insistat in aceasta directie, exercitand in acest sens serioase presiuni asupra sa si a familiei sale, concretizate fie in telefoane constante de amenintare a sotiei sale si parintilor săi, fie in numeroase sicane la nivel profesional, toate in scopul de a-i schimba opinia in legatura cu dezvoltarea unei colaborari astfel cum i-a fost solicitat.

Amenintarile si presiunea exercitata de organele fostei Securitati au culminat in momentul in care acestea i-au comunicat faptul ca au deplina cunostinta despre activitatile extraprofesionale desfasurate, iar in masura in care nu va accepta propunerea acestora de colaborare, sotia pârâtului va avea grav de suferit din punct de vedere personal, profesional dar si al libertatii persoanei.

Avand in vedere situatia generata si fara a mai avea posibilitatea de a declina solicitarea acestora, pârâtul fost fortat in mod direct sa semneze o declaratie prin care era de acord cu solicitarea de furnizare a unor diverse informatii din domeniul invatamantului catre organele Securitatii.

Presiunile au fost exercitate de catre Securitate si dupa acest moment, ofiterii de Securitate amenintand permanent libertatea paratului si a sotiei sale in masura in care nu va furniza informatii pe care, de altfel, oricum nu le cunostea.

In acest context,paratul s-a reintalnit cu o veche cunostinta a sa, respectiv M.A, caruia povestindu-i situatia grava in care se afla si totodata solicitandu-i sprijinul in masura in care are aceasta posibilitate, s-a oferit sa vina in ajutorul său sugerandu-i sa relateze diverse aspecte despre persoana acestuia, motivand ca oricum are cazier si este urmarit de Securitate.

La presiunea organelor de Securitate, pârâtul a redactat nota informativa din data de 04.04.1987.

Toate cele consemnate in cuprinsul acesteia au fost cunoscute de catre M.A. si prezentate acestuia anterior transmiterii catre organele de Securitate, o mare parte din informatiile continute fiind dictate chiar de catre acesta.

Parâtul sustine ca nu sunt indeplinite cerintele textului de lege invocat de catre reclamant in stabilirea calitatii salede colaborator al Securitatii .Astfel:

(1) Informatiile furnizate nu au privit activitati sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist

Astfel cum rezulta din inscrisurile aflate la dosarul cauzei, dar si din situatia de fapt prezentata anterior, niciuna dintre cele doua informari transmise sub presiune nu indeplinesc cerinta legala, contrar celor sustinute de catre CNSAS in cuprinsul cererii de chemare in judecata.

Cele doua inscrisuri din dosarul fond retea care au stat la baza promovarii actiunii introductive, respectiv nota informativa din data de 04.04.1987 si nota raport din data de 14.03.1989 nu contin nicio mentiune despre persoane care au avut o conduita potrivnica regimului comunist.

Informatiile furnizate despre M.A. erau deopotriva cunoscute si puse la dispozitie chiar de catre aceasta persoana si ,mai mult decat atat, cunoscute de catre organele Securitatii ca urmare a condamnarii suferite in trecut pentru tentativa la savarsirea infractiunii de trecere frauduloasa a frontierei.

(2) Informatiile furnizate nu au ingradit drepturile si libertatile fundamentale ale omului .

Astfel, dreptul la libera circulatie prevazut de art. 12 din Pactul International cu privire la Drepturile Civile si Politice nu a fost restrans, restrictionat sau limitat in mod special pentru persoana lui M. A. si nici pentru o alta persoana ca urmare a mentiunilor inscrise in nota informativa din data de 04.04.1987.

De altfel , in Romania, in perioada anterioara anului 1989, dreptul la libera circulatie era restrictionat pentru toti cetatenii tarii, fara a exista vreo dovada ca in cauza urmare a actiunilor pretins a fi intreprinse de subsemnatul pentru M.A. acest drept ar fi fost restrictionat mai mult sau ca oricum ar fi suferit orice alta consecinta de natura a-i incalca drepturile si libertatile fundamentale.

Oricum informatiile furnizate organelor fostei Securitati nu puteau fi de natura a incalca drepturile si libertatile fundamentale ,astfel cum acestea sunt individualizate in Pactul International cu privire la Drepturile Civile si Politice, de vreme ce au fost aduse la cunostinta persoanei a carei vatamare se invoca in prezenta cauza.

Cu atat mai mult este nedovedita afirmatia partii adverse privitoare la faptul ca prin actiunile pârâtului a fost incalcat dreptul la viata privata persoanei anterior mentionate, de vreme ce nici din dosarul fond retea si nici dosarul cauzei nu rezulta in ce modalitate s-ar fi putut produce o astfel de incalcare.

Mai arata reclamantul ca numarul informarilor a fost extrem de redus in perioada analizata de catre CNSAS (doua informari in trei ani),iar informatiile furnizate au vizat persoane care isi manifestau o apreciere pozitiva la adresa regimului comunist.

Analizand actele si lucrarile dosarului ,Curtea retine urmatoarele:

Cu prilejul recrutării sale de către organele de securitate, pârâtul Dutu Ioan a scris un angajament olograf de colaborare cu „organele Ministerului de Interne în mod secret si conspirat sub acoperirea numelui, conspirativ *Mont-Blanc.*" (f. 28 dosar).

La data de 04.04.1987, pârâtul a furnizat Securitătii o notă informativă pe care a semnat-o cu numele conspirativ atribuit, mentionand urmatoarele: "Sursa informează următoarele: în luna februarie 1987, sursa s-a întâlnit cu numitul M. A./ .../ , în prezent muncitor la <Balanța>, domiciliat in Sibiu. În discuțiile purtate, acesta i-a spus sursei că intenționează să plece ilegal din țară, deși a mai fost condamnat o dată pentru tentativă de trecere frauduloasă a frontierei. Afirma, printre altele, că a făcut armata la grăniceri și cunoaște bine zona de frontieră și va reuși sigur."

Nota ofiterului de Securitate intocmita olograf pe înscrisul amintit anterior ,mentioneaza urmatoarele:"Nota se exploateaza în original la Serv.II cpt.Nan ce deserveste informativ Balanta".

La data de 16.04.1987 ,ofiterul de Securitate Nan Vasile întocmeste raportul cu propuneri de luare in supraveghere informativa a numitului M.A,"în vederea prevenirii trecerii frauduloase a forntierei,documentarii activitatii ,precum si pentru identificarea altor persoane cu asemenea preocupări".

În acest sens ,căpitanul Nan Vasile a propus „lucrarea numitului M.A. prin supraveghere informativa în cadrul dosarului de obiectiv nr.30 Într.Balanta Sibiu".

Ulterior ,astfel cum rezulta din raportul intocmit la data de 08.08.1987de acelasi ofiter de Securitate(fila 49 dosar) ,"(...)s-a procedat la avertizarea numitului M.A. în prezenta factorilor de conducere si educationali de la locul de munca".

În cuprinsul aceluiasi raport se mai arata ca ca:"**În discutiile purtate ,participantii au adoptat o pozitie si o atitudine ferma de condamnare a intentiilor si preocuparilor numitului M.A. ,i-au fost explicate periculozitatea unor astfel de intentii ,cat si unde duce un mod de viata ca cel pe care l-a dus susnumitul pana in prezent.Numitul M.A. si-a recunoscut intentiile,si-a regretat comportarea de pana acum ,luandu-și angajamentul fata de cei prezenti ca pe viitor să aibă o comportare corespunzatoare să-și reconsidere atitudinea fata de munca si fata de familie si s-a angajat să-și schimbe ideea de viata si sa nu mai poarte discutii sau sa aiba intentii pe directia plecarii ilegale din tara".**

Instanța reține că potrivit art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 colaboratorul Securitatii este definit ca fiind „persoana care a furnizat informatii, indiferent sub ce forma, precum note si rapoarte scrise, relatari verbale consemnate de lucratorii Securitatii, prin care *se denuntau activitatile si atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist* si care au **vizat** *ingradirea drepturilor si libertatilor fundamentale ale omului*".

Din continutul inscrisurilor analizate, tribunalul apreciaza ca in cauza sunt intrunite cumulativ conditiile din textul art. 2 lit. b), pentru ca paratul sa fie considerat colaborator al fostei Securitati, in acceptiunea data de legiuitor.

În ceea ce priveste prima condiție , se constata ca nota informativă furnizată de parat denunta activitatile si atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist,cunoscut fiind ca în epocă era considerată potrivnică sau ostilă regimului totalitar comunist intentia de a parasi teritoriul Romaniei.

Nota informativa a pârâtului a fost de natură a aduce atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale persoanei vizate, furnizarea acestor informaţii către organele de securitate expunand persoana în cauză, unor consecinţe negative pentru ei, vizând îngrădirea următoarelor drepturi şi libertăţi fundamentale ale omului, consacrate legislativ :

- Dreptul la libera circulaţie, consacrat în art. 12 alin. 1 şi 2 din Pactul internaţional cu privire la drepturile civile şi politice, ratificat de România prin Decretul nr. 212/1974, text potrivit căruia „1. Orice persoană care se află în mod legal pe teritoriul unui stat are dreptul de a circula acolo liber şi de a-şi alege liber reşedinţa.

2. Orice persoană este liberă să părăsească orice ţară, inclusiv propria sa ţară".

-Dreptul la viaţă privată, consacrat in art. 17 pct. 1 din Pactul internaţional cu privire la drepturile civile şi politice, ratificat de România prin Decretul nr. 212/1974, potrivit căruia „Nimeni nu va putea fi supus vreunor imixtiuni arbitrare sau ilegale în viaţa particulară, în familia, domiciliul sau corespondenţa sa, nici la atingeri ilegale aduse onoarei şi reputaţiei sale".

Apărările pârâtului, formulate prin întâmpinare, nu sunt de natura a inlatura concluzia instantei in sensul celor aratate mai sus.

Pe de o parte ,faptul constrangerii paratului de a furniza informatiile amintite,in contextul in care acesta fusese descoperit ca desfasoara activitati ilicite de comert ,este irelevant din perspectiva retinerii calitatii de colaborator al Securitatii ,astfel cum aceasta a fost definita in art.2 lit.b din OUG 24/2008.

În acest sens ,Curtea retine ca potrivit tezei a II-a a articolului anterior mentionat ,se prevede in mod neechivoc ipoteza in care o persoana nu poate fi considerata colaborator al Securitatii ,respectiv atunci cand informatiile furnizate au fost cuprinse in declaratiile ,procesele verbale de interogatoriu sau de confruntare date <u>în timpul anchetei sau procesului pentru motive politice</u> in cauza pentru care persoana a fost fie cercetata,fie judecata si condamnata.(*Persoana care a furnizat informaţii cuprinse în declaraţii, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reţinere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată,* ***nu este considerată colaborator al Securităţii****, potrivit prezentei definiţii, iar actele şi documentele care consemnau aceste informaţii sunt considerate parte a propriului dosar* .)

În speta,astfel cum s-a aratat,apărările pârâtului vizeaza o situatie deosebita de aceea reglementata in textul anterior citat.Mai mult ,pârâtul invedereaza ca amenintarile vizau liberatatea sa si a sotiei sale motivat de activitatile ilicite pe care acestia doi le desfasurau ,sanctionabile din punct de vedere penal.Cu alte cuvinte, desi recunoaste ca se facea vinovat de savarsirea unor fapte prevazute de legea penala,paratul invoca in apărarea sa amenintarea

organelor de Securitate cu darea in vilcag a acestora si, implicit ,caracterul justificat al furnizarii informatiilor.Un astfel de rationament nu doar ca nu are vreo sustinere legala ,conform celor aratate mai sus ,dar nu poate fi primit nici conform principiului de drept „nemo auditur propriam turpitudinem".

Pe de alta parte,asertiunea pârâtului in sensul ca informatiile date au fost concretizate doar in continutul a doua note ,de asemenea nu poate fi primita,fiind irelevant din perspectiva OUG 24/2008 numarul notelor informative furnizate,ci calitatea acestora.

Astfel cum s-a retinut, informatiile furnizate de catre parat ating calitatea ceruta de lege ,respectiv prin acestea se denuntau activitatile si atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist si au vizat ingradirea drepturilor si libertatilor fundamentale ale omului".

Tot astfel,faptul aducerii la cunostinta persoanei vizate a furnizarii informatiilor catre Securitate,nu poate fundamenta concluzia pârâtului în sensul că nu a fost incalcate drepturile si libertatile persoanei ,urmarea concreta ,respectiv incalcarea dreptului la libera circulatie si la viata privata ,producandu-se exclusiv ca urmare a demersurilor Securitatii de „verificare" si „avertizare" a numitului A.M.

De altfel ,astfel cum în mod intemeiat a sustinut si reclamantul,nici nu era necesar ca furnizarea informatiilor sa duca la incalcarea drepturilor amintite ,conditia impusa de lege fiind aceea a vizarii incalcarii drepturilor,aceasta presupunand ca informatia sa fie aptă să duca cel putin la imixtiuni ale Securitatii în viata privata a persoanei vizate.Or ,din aceasta perspectiva ,astfel cum s-a aratat,în cauza a fost dispusa urmarirea persoanei denuntate si avertizarea acesteia.

În acest context ,se retine că pârâtul a ales să furnizeze informatiile amintite pentru a nu suporta rigorile legii în privința propriilor fapte ilicite,acceptand în mod evident consecintele negative ce le-ar putea suferi persoana denuntata.

Nici sustinerea potrivit cu care aspectele relatate de catre pârât ar fi fost deja cunoscute de catre organele Securității ,nu poate fi primita,de vreme ce se refera la o noua hotarare a persoanei de a părăsi tara ,iar nu la fapta de trecere ilegala a frontierei pentru care fusese sanctionat anterior .

Pentru considerentele de fapt si de drept expuse ,Curtea va admite actiunea si va constatat calitatea paratului de colaborator al Securitatii.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
H O T Ă R Ă Ş T E

Admite acţiunea, privind pe reclamanta reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII, cu sediul în Bucureşti, sector 3, str. Matei Basarab nr.55-57, în contradictoriu cu pârâtul DUŢU IOAN, cu domiciliul în comuna Gura Râului nr.980, judeţul Sibiu .

Constată calitatea pârâtului de colaborator al securităţii.
Cu recurs în 15 zile de la comunicare.
Pronunţată în şedinţă publică, azi, 27.04.2010.

PREŞEDINTE,
PATRAŞ BIANCA LAURA

GREFIER,
SANDU IULIANA

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA Cont. Adm.
Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat în dosarul 43187/3/2011 acestei instanţe se legalizează de noi.
GREFIER ŞEF

Red.PBL

S-a anulat chitanţa/foaia de vărsământ Nr. .... suma de .... lei
GREFIER ŞEF

Conf. cu originalul

Definitivă şi irevocabilă prin Dec. civ. 2789/17.05.2011 în dos. 43187/3/2008 ICCJ.